

Briselē, 2026. gada 7. septembrī
(OR. en)

12848/26

Starpiestāžu lieta:
2026/0257 (NLE)

ENER 551
RELEX 1116
COWEB 107
COEST 646

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2026. gada 7. septembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2026) 464 final
Temats:	Priekšlikums PADOMES LĒMUMS par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Enerģētikas kopienas Ministru padomē attiecībā uz Enerģētikas kopienas Līgumslēdzēju pušu un ES dalībvalstu izdoto atjaunīgās elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumu savstarpēju atzīšanu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2026) 464 final.

Pielikumā: COM(2026) 464 final

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 7.9.2026.
COM(2026) 464 final

2026/0257 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Enerģētikas kopienas Ministru padomē attiecībā uz Enerģētikas kopienas Līgumslēdzēju pušu un ES dalībvalstu izdoto atjaunīgās elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumu savstarpēju atzīšanu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums Padomes lēmumam attiecas uz priekšlikumu, kurš Savienības vārdā ir jāiesniedz Enerģētikas kopienas Ministru padomei un jāapstiprina ar Savienības balsojumu saistībā ar paredzēto sistēmu, kurā ES dalībvalstis un deviņas Enerģētikas kopienas Līgumslēdzējas puses, kas nav ES dalībvalstis, savstarpēji atzīst atjaunīgās elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumus.

Nostāju, kas jāieņem Savienības vārdā, paredzēts iesniegt pieņemšanai Enerģētikas kopienas Ministru padomei, kuras sanāksme notiks 2026. gada 30. novembrī Vīnē, Austrijā. Pirms minētās sanāksmes 2026. gada 24. novembrī Vīnē notiks arī Enerģētikas kopienas Pastāvīgās augsta līmeņa grupas (PALG) tikšanās, lai apspriestu un apstiprinātu jautājumus, ko paredzēts pieņemt Ministru padomē

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Enerģētikas kopienas līgums

Enerģētikas kopienas līguma¹ (EKL) mērķis ir izveidot stabilu regulatīvo un tirgus satvaru un vienotu regulatīvo telpu tīkla enerģijas tirdzniecībai, Līgumslēdzējām pusēm, kas nav ES dalībvalstis, īstenojot ES enerģētikas *acquis* elementus, par kuriem ir panākta vienošanās. EKL stājās spēkā 2006. gada 1. jūlijā. Eiropas Savienība ir EKL puse². EKL deviņas puses, kas nav ES dalībvalstis, tiek dēvētas par “Līgumslēdzējām pusēm”.

2.2. Ministru padome un PALG

Ministru padome nodrošina, ka tiek sasniegti EKL izklāstītie mērķi. Padomē ir pa vienam pārstāvim no katras Līgumslēdzējas puses un divi ES pārstāvji. Saskaņā ar EKL 47. pantu tā izstrādā vispārējas politikas pamatnostādnes, veic pasākumus (lēmumi vai ieteikumi) un pieņem procedūras aktus. Katrai pusei (arī ES) ir viena balss, taču Ministru padome atkarībā no izskatāmā jautājuma piemēro atšķirīgus balsošanas noteikumus. Saskaņā ar EKL 78. pantu Ministru padome drīkst rīkoties tikai tad, ja ir pārstāvētas divas trešdaļas pušu. Atturēšanos balsojumā neuzskata par nodotu balsi. Saskaņā ar EKL 85. pantu paredzētā lēmuma projekta pieņemšanai ir vajadzīga visu pušu vienprātība.

PALG ir Ministru padomes palīgstruktūra. Saskaņā ar EKL 53. panta a) punktu tā sagatavo Ministru padomes darbu, arī tās darba kārtību un tiesību aktus, kas ir jāpieņem Ministru padomei. PALG ir pa vienam pārstāvim no katras Līgumslēdzējas puses un divi ES pārstāvji. ES ir viena balss. Saskaņā ar EKL 78. pantu PALG drīkst rīkoties tikai tad, ja ir pārstāvētas divas trešdaļas pušu. Atturēšanos balsojumā neuzskata par nodotu balsi.

2.3. Paredzētais Ministru padomes akts

Šis lēmuma priekšlikums saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktu attiecas uz nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz Enerģētikas kopienas Ministru padomes lēmumu par atjaunīgās elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumu savstarpēju atzīšanu starp ES dalībvalstīm un deviņām Enerģētikas kopienas Līgumslēdzējām pusēm, kas nav ES dalībvalstis; minētais lēmums ir iekļauts ierosinātā Padomes lēmuma pielikumā.

¹ OV L 198, 20.7.2006., 18. lpp.

² OV L 198, 20.7.2006., 15. lpp.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Ministru padomes lēmuma projektā 2026/xx/MC-EnC (turpmāk “lēmuma projekts”) ir paredzēti nosacījumi un procedūras tādu atjaunīgās elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumu savstarpējai atzīšanai starp ES dalībvalstīm un Līgumslēdzējām pusēm, kurus izdevusi Līgumslēdzējas puses vai ES dalībvalsts kompetentā iestāde. Tajā ir paredzēti noteikumu izpildes panākšanas un aizsardzības pasākumi, kuru mērķis ir aizsargāt ES un Līgumslēdzēju pušu izcelsmes apliecinājumu sistēmu integritāti.

Ar Direktīvas (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu³ 19. panta 11. punktu ir izveidota sistēma izcelsmes apliecinājumu savstarpējai atzīšanai starp ES dalībvalstīm un ir atļauts šo sistēmu attiecināt arī uz trešām valstīm, ja ES ar attiecīgo trešo valsti ir noslēgusi nolīgumu par ES izdoto izcelsmes apliecinājumu savstarpēju atzīšanu un ja minētajā trešā valstī ir izveidotas saderīgas izcelsmes apliecinājumu sistēmas.

Enerģētikas kopienas Ministru padome 2021. gadā pieņēma Direktīvu (ES) 2018/2001 Enerģētikas kopienai pielāgotā redakcijā. Tāpēc ir lietderīgi ES izcelsmes apliecinājumu savstarpējās atzīšanas sistēmu attiecināt arī uz deviņām Enerģētikas kopienas Līgumslēdzējām pusēm, kas nav ES dalībvalstis (turpmāk “Līgumslēdzējas puses”).

Šāda attiecināšana ir jāīsteno ar šo priekšlikumu un tam pievienoto lēmuma projektu, kuru varētu pieņemt 2026. gada novembrī.

Ministru padomes lēmuma projekta pamatā ir EKL IV sadaļa, saskaņā ar kuru Enerģētikas kopienai ir atļauts veikt pasākumus, lai izveidotu vienotu tīkla enerģijas tirgu bez iekšējām robežām. Saskaņā ar EKL 85. pantu Enerģētikas kopienas Ministru padomei lēmuma projekts būtu jāpieņem vienprātīgi. Pēc pieņemšanas lēmuma projekts saskaņā ar EKL un LESD būtu juridiski saistošs visām Līgumslēdzējām pusēm, kā arī Savienībai un tās dalībvalstīm.

Pēc pieņemšanas Ministru padomes lēmuma projekts stāsies spēkā Enerģētikas kopienā saskaņā ar EKL 42. panta 1. punktu, 47. panta b) punktu un 76., 84. un 85. pantu.

Nostājai, kas Eiropas Savienības vārdā ir jāieņem Ministru padomē, vajadzētu būt šādai: apstiprināt Enerģētikas kopienas Ministru padomei iesniegto priekšlikumu lēmuma projektam par Līgumslēdzēju pušu un Eiropas Savienības dalībvalstu izdoto atjaunīgās elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumu savstarpēju atzīšanu un apstiprināt Savienības balsojumu Enerģētikas kopienas Ministru padomē, atbalstot minētā lēmuma projekta pieņemšanu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu”.

Jēdziens “lēmumi ar juridiskām sekām” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu”⁴.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Ministru padome ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, EKL.

Akts, kuru Ministru padome ir tiesīga pieņemt, ir lēmums ar juridiskām sekām. Paredzētais akts būs saistošs saskaņā ar starptautiskajām tiesībām atbilstoši EKL 76. pantam, kurā noteikts, ka lēmums ir juridiski saistošs tā adresātiem, un minētā līguma 40. pantam, kurā noteikts, ka pasākumus, kas veikti saskaņā ar tā IV sadaļu, piemēro teritorijās, uz kurām attiecas Līgums par Eiropas Savienības dibināšanu, un Enerģētikas kopienas Līgumslēdzēju pušu teritorijās.

Ar paredzētajiem aktiem nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Eiropas Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti, no kuriem viens ir identificējams kā galvenais, bet otram ir tikai pakārtota nozīme, lēmums saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu ir jābalsta uz vienu mērķi.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz enerģētiku, un tie pēc būtības primāri nav fiskāli. Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 194. panta 2. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 194. panta 2. punktam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

⁴ Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāņem Enerģētikas kopienas Ministru padomē attiecībā uz Enerģētikas kopienas Līgumslēdzēju pušu un ES dalībvalstu izdoto atjaunīgās elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumu savstarpēju atzīšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši LESD 194. panta 2. punktu saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Enerģētikas kopienas līgumu ("Līgums") Savienība noslēdza ar Padomes 2006. gada 29. maija Lēmumu 2006/500/EK, un tas stājās spēkā 2006. gada 1. jūlijā.
- (2) Ievērojot Līguma 47. panta b) punktu un 76. pantu, Ministru padome drīkst pieņemt pasākumus lēmuma vai ieteikuma formā.
- (3) Saskaņā ar Līguma 42. panta 1. punktu Enerģētikas kopiena var veikt pasākumus, kuru mērķis ir izveidot vienotu tīkla enerģijas tirgu bez iekšējām robežām. Šādi pasākumi pēc to pieņemšanas saskaņā ar Līguma 40. pantu ir saistoši Savienībai un visām Enerģētikas kopienas Līgumslēdzējām pusēm.
- (4) Stabila tiesiskā regulējuma un tirgus satvara izveide, kas spēj piesaistīt ieguldījumus elektroenerģijas ražošanā no atjaunīgiem energoresursiem, veicināt atjaunīgās enerģijas izmantošanu, paredzēt nosacījumus enerģijas tirdzniecībai vienotajā regulatīvajā telpā, attīstīt konkurenci enerģijas tirgos plašākā ģeogrāfiskā mērogā un izmantot apjomradītus ietaupījumus, ir viens no Enerģētikas kopienas līguma 2. pantā noteiktajiem galvenajiem mērķiem.
- (5) Lai sasniegtu atjaunīgās enerģijas īpatsvaram noteiktos mērķrādītājus, Līgumslēdzējām pusēm ir jāpanāk ievērojams progress atjaunīgās enerģijas izmantošanas paplašināšanā savā teritorijā.
- (6) Izcelsmes apliecinājumiem, kas galalietotājiem apliecina, ka konkrēts elektroenerģijas daudzums ir saražots no atjaunīgiem energoresursiem, un ko var nodot neatkarīgi no saražotās elektroenerģijas, ir tirgus vērtība, kuru var izmantot, lai vēl vairāk stimulētu ieguldījumus elektroenerģijas ražošanā no atjaunīgiem energoresursiem.
- (7) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 11. decembra Direktīvas (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu ("Direktīva (ES) 2018/2001") 19. pantu ir izveidota sistēma izcelsmes apliecinājumu savstarpējai atzīšanai starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un ir atļauts šo sistēmu attiecināt uz trešām valstīm, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi.
- (8) Ņemot vērā to, ka Enerģētikas kopiena ar Ministru padomes Lēmumu 2021/14/MC-EnC ir pieņēmusi Direktīvu (ES) 2018/2001 Enerģētikas kopienai pielāgotā redakcijā un Eiropas Savienība ir Enerģētikas kopienas puse, ES izcelsmes apliecinājumu

savstarpējās atzīšanas sistēmu ir lietderīgi attiecināt arī uz Enerģētikas kopienas Līgumslēdzējām pusēm, tiklīdz tās ir izpildījušas šajā lēmumā paredzētos nosacījumus.

- (9) Lai Enerģētikas kopienas Līgumslēdzējas puses un Eiropas Savienības dalībvalstis varētu savstarpēji atzīt izcelsmes apliecinājumus, visām pusēm ir jāievēro vienādi principi un juridiskās prasības un arī turpmāk ir rezultatīvi jānodrošina to izpilde. Tāpēc ir jānosaka, kādi nosacījumi katrai Līgumslēdzējai pusei būtu jāizpilda pirms minētās atzīšanas piešķiršanas un pēc tās.
- (10) Būtu jānosaka procedūra, kas attiecas uz novērtēšanu, lēmumu pieņemšanas procesu saistībā ar atzīšanu un to noteikumu izpildes panākšanu, ar kuriem reglamentē atjaunīgās elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumu atzīšanu.
- (11) Tāpēc Komisijai Savienības vārdā būtu jāiesniedz Enerģētikas kopienas Ministru padomei priekšlikums lēmumam par Enerģētikas kopienas Līgumslēdzēju pušu un Eiropas Savienības dalībvalstu izdoto atjaunīgās elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumu savstarpēju atzīšanu. Turklāt Komisijai Savienības vārdā balsošanā būtu jāatbalsta šis priekšlikums Ministru padomes sanāksmē, kas paredzēta 2026. gada 30. novembrī,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Komisija tiek pilnvarota iesniegt Enerģētikas kopienas Ministru padomei šā lēmuma pielikumā iekļauto priekšlikumu lēmumam par Enerģētikas kopienas Līgumslēdzēju pušu un Eiropas Savienības dalībvalstu izdoto atjaunīgās elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumu savstarpēju atzīšanu.

2. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāpieņem Ministru padomes 24. sanāksmē 2026. gada 30. novembrī, ir atbalstīt to, ka tiek pieņemts šā lēmuma pielikumā iekļautais priekšlikums lēmumam par Enerģētikas kopienas Līgumslēdzēju pušu un Eiropas Savienības dalībvalstu izdoto atjaunīgās elektroenerģijas izcelsmes apliecinājumu savstarpēju atzīšanu.

3. pants

Nemot vērā Enerģētikas kopienas Līgumslēdzēju pušu piezīmes, Komisija pirms Ministru padomes sanāksmes vai tās laikā var piekrist nelielām izmaiņām šā lēmuma pielikumā iekļautajā priekšlikumā, un Padomei nav jāpieņem vēl viens lēmums.

Ja Ministru padome savā 24. sanāksmē 2026. gada 30. novembrī nevar pieņemt šā lēmuma pielikumā iekļauto priekšlikumu, to pēc minētās sanāksmes var pieņemt sarakstes ceļā saskaņā ar Enerģētikas kopienas reglamentu, un Padomei nav jāpieņem vēl viens lēmums.

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.
Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*